

Täysistunto

Torstai 22.2.2024 klo 15.59—20.25

8. Hallituksen esitys eduskunnalle lisäeläkesäätioistä ja lisäeläkekassoista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 109/2023 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveystieteiden liokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohdientien jälkeen. — Ja esittelemään tulee jälleen ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.26 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen lisäeläkesäätioistä ja lisäeläkekassoista annetun lain muuttamisesta. Esitys liittyy vuoden 2022 alussa voimaan tulleeseen eläkesäätioita, eläkekassoja ja vakuutuskassoja koskevan lainsäädännön kokonaisuudistukseen.

Edellisellä hallituskaudella toteutetun kokonaisuudistuksen jälkeen on noussut tarve tehdä lakiin sellaisia tarkennuksia ja muutoksia, joiden myötä voidaan varmistaa, että mahdollisimman moni lisäeläkesäatio ja lisäeläkekassa kykenee jatkossakin varmistamaan toimintansa edellytykset ja ennen kaikkea turvaamaan velvollisuutensa suhteessa vakuutettuihin ja eläkettä saaviin.

Lisäeläkesäatiot ja lisäeläkekassat harjoittavat vapaaehtoista kollektiivista lisäeläketointia, ja ne ovat pääosin suljettuja, eli niissä ei voida enää vakuuttaa uusia henkilöitä. Lisäeläkelaitoksilla on kuitenkin pitkäaikaisia lisäeläkevastuita, joista maksetaan aiemmin karttuneita lisäeläkkeitä vakuutetuille. Lisäksi vakuutettujen määrän vähentyessä on tärkeä varmistaa, että lisäeläkelaitoksilla on riittävät toimintaedellytykset myös jatkon kannalta.

Nyt tehtävillä muutoksilla halutaan varmistaa lisäeläkelaitosten toiminta tilanteessa, jossa vakuutettujen määrä on vähentynyt heidän siirtyessään eläkkeensaajiksi ja jossa heillä ei nykyllä lainsäädännön mukaan ole mahdollisuutta osallistua lisäeläkelaitosten hallintoon.

Esityksen mukaan lisäeläkesäätioistä ja lisäeläkekassoista annetun lain johtoa ja hallintojärjestelmää koskevaa 3 lukua sekä 6 luvun varojen sijoittamista ja vastuuvelan kattamista koskevia säännöksiä muutettaisiin. Johtoa ja hallintojärjestelmää koskevaa lukua muutettaisiin siten, että lisäeläkesäatiorin ja lisäeläkekassojen säännöissä voitaisiin määrätä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2024 vp

eläkkeensaajien rinnastamisesta vakuutettuun tiettyjä hallintoa koskevia säännöksiä sovellettaessa. Lisäksi lain 3 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 b §, jossa lisäeläkekassan edustajistoa valittaessa edustajiston vakuutettujen valitsemien edustajien ei enää tarvitsisi olla vakuutettuja.

Hallituksen jäsenen valinnasta voitaisiin esityksen mukaan säännöissä määrätä siten, että vakuutettuja edustavat hallituksen jäsenet valitsevat yhteistoimintalaissa tarkoitetut henkilöstön edustajat tai työsuojeluvaltuutetut tai varavaltuutetut. Ehdotuksella on vaikutusta lähinnä hallituksen jäseniä valittaessa. Lisäeläkekassan säännöissä voitaisiin myös määrätä, että eläkkeensaajat rinnastetaan vakuutettuihin kassankokousta ja edustajiston valintaa koskevia säännöksiä sovellettaessa.

Vastuuvelan kattamista koskevien ehdotusten tavoitteena on mahdollistaa vastuuvelan kattaminen hieman nykyistä laajemmin säännellyn markkinan ulkopuolelle tehdyillä sijoituksilla.

Näillä muutoksilla hallitus pyrkii varmistamaan, että lisäeläkesäätiöillä ja lisäeläkekassoilla olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet jatkaa toimintaansa ja turvata velvoitteensa.

Tämä aika teknisluontoinen mutta valmistelun aikana kyllä monenlaisia näkemyksiä kirjoittanut laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2024. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.